

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522: ศึกษากรณี ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีนที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทยผ่านทางสนามบินดอนเมือง

รัฐพล สุวรรณรัฐ, อุนิสา เลิศโตมรสกุล*

สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Email: unisa.l@chula.ac.th*

*ผู้ประสานงานหลัก

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการป้องกันการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ศึกษากรณี ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา ปัญหา และอุปสรรคของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองในการป้องกันอาชญากรรมในการคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีนที่เดินทางเข้ามาทำงานประกอบอาชีพขบวนการในประเทศไทยผ่านทางสนามบินดอนเมือง โดยใช้แนวทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมืองพ.ศ.2522 มาประกอบการพิจารณาเข้าราชอาณาจักร 2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีนที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง โดยตำรวจตรวจคนเข้าเมืองใช้การสังเกตลักษณะตัวหน้ารูปพรรณจะมีลักษณะหน้าตาคล้ายโดนน้ำกรดที่บริเวณใบหน้า ตาบอดและเดินไม่ได้ นิ้วกุด บางรายใส่ชุดนักเรียน เป็นต้น และมีชาวจีนนำพาแก๊งขบวนการชาวจีนเข้ามาในลักษณะกลุ่ม เป็นต้น จะดำเนินการเรียกมาสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบการพิจารณาว่าจะให้เข้าราชอาณาจักรหรือไม่

ผลการศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองได้ตรวจสอบข้อมูลแก๊งชาวจีนที่เข้ามากระทำความผิดในราชอาณาจักร โดยตรวจสอบจากสถิติในระบบ biometrics พบว่ามีแก๊งชาวจีนที่เข้ามากระทำความผิดในราชอาณาจักร ผ่านเข้ามาในสนามบินดอนเมือง และเข้าไปกระทำความผิดในราชอาณาจักร ทำให้ต้องมีมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมในการคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีนจากเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยกัน อาทิเช่น กระทรวงการต่างประเทศ กรมการกงสุล กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อเพิ่มความถูกต้องและรวดเร็วในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานคัดกรองแก๊งขบวนการชาวจีน

คำสำคัญ: ประกอบอาชีพขบวนการ, พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง, ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

Problems, Obstacles, and Guidelines for Preventing Offenses According to the Immigration Act B.E. 1979: Case Study: Immigration Police Screening Chinese Beggar Gang Who Travel to Work in Thailand at Don Mueang Airport

Rattapon Suwannarat, Unisa Lerdtomornsakul*

Department of Criminology and Justice, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

Email: unisa.l@chula.ac.th*

*Corresponding author

Abstract

The article titled "Problems, Obstacles and Guidelines for Preventing Offences under the Immigration Act B.E. 2522 (1979) Case Study Immigration Police Screening Chinese Beggar Gangs Coming to Thailand to Work through Don Mueang Airport" Objectives 1) To study the problems and obstacles of the immigration police in preventing crime in screening Chinese beggar gangs who come to work as beggars in Thailand through Don Mueang Airport. By using legal guidelines according to the Immigration Act B.E. 2522 (1979) for consideration of entering the Kingdom. 2) To suggest ways to increase the efficiency of screening Chinese beggar gangs arriving in Thailand through Don Mueang Airport by the immigration police using observation of facial defects, appearance of acid on the face, blindness and inability to walk. Some of them wear school uniforms, etc., and Chinese bring gangs of Chinese beggars into the group, etc., and they will be called for in-depth interviews to determine whether or not to enter the Kingdom.

The study found that immigration police officers had investigated Chinese gangs that had entered the kingdom to commit crimes. According to the statistics in the biometrics system, it was found that there were Chinese gangs that came to commit crimes in the Kingdom, passed through Don Mueang Airport and committed crimes in the Kingdom. As a result, crime prevention measures are needed to screen Chinese beggar gangs from immigration police. Operational efficiency development guidelines should link databases and integrate with relevant agencies such as the Ministry of Foreign Affairs. Department of Consular Affairs The Foreign Affairs Division, the Royal Thai Police, etc., to increase the accuracy and speed of effective execution of duties in screening Chinese beggar gangs.

Keywords: Work as Beggars, Immigration Act, Immigration Police

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

บทนำ

สนามบินเป็นสถานที่ที่เป็นจุดเชื่อมโยงกันระหว่างการเดินทางจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งของบุคคลรวมถึงสินค้าที่ต้องการขนส่งไปโดยพาหนะที่ใช้เรียกว่าเครื่องบิน เคลื่อนย้ายไปเป็นหลักในเดินทางแต่ละครั้ง ซึ่งเป็นวิธีการที่สะดวกและมีความปลอดภัยมากขึ้นในปัจจุบัน ทางสายการบินในบางสายการบินได้มีแรงจูงใจในส่วนของค่าตัวเครื่องบิน ที่มีสายการบินต้นทุนต่ำให้บริการในราคาที่ไม่แพง ทำให้บุคคลมีการเลือกเดินทางโดยใช้พาหนะเครื่องบินมากขึ้น ซึ่งเมื่อมีการเดินทางมากขึ้นระหว่างประเทศ จะพบรูปแบบการกระทำความผิดของบุคคลที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรมากขึ้น อาทิเช่น การหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย การนำสินค้าผิดกฎหมายเข้ามาในราชอาณาจักร และการค้ามนุษย์ เป็นต้น ทำให้ต้องมีการตรวจสอบโดยตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งมีหน้าที่ในการคัดกรองบุคคลเข้าออกราชอาณาจักร ตรวจบุคคลเข้าและออกราชอาณาจักรเพื่อป้องกันการกระทำความผิดระหว่างประเทศ และกวดขันบุคคลให้ปฏิบัติตามระเบียบพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ซึ่งในปัจจุบันตำรวจตรวจคนเข้าเมืองตรวจพบการกระทำความผิดรูปแบบใหม่มากขึ้น บุคคลที่กระทำความผิดมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการกระทำความผิด และเข้ากระทำความผิดในราชอาณาจักร ซึ่งตำรวจตรวจคนเข้าเมืองต้องมีมาตรการและปรับตัวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดของผู้ที่จะมากระทำความผิด ปัจจุบันนี้ ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองได้รับรายงานรูปแบบการกระทำความผิดในราชอาณาจักรรูปแบบใหม่กล่าวคือ ตรวจพบบุคคลสัญชาติจีนเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพขอทานในราชอาณาจักร โดยบุคคลเหล่านั้น เข้ามากระทำความผิดเป็นแก๊ง เข้ามาประกอบอาชีพขอทานในหลายพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร รูปแบบจะมีนายหน้าพาบุคคลสัญชาติจีน มาส่งแต่ละจุดและให้นั่งขอทาน ในแต่ละสถานที่ โดยทำหน้าที่รูปพรรณจะมีลักษณะหน้าตาคล้ายโดนน้ำกรดที่บริเวณใบหน้า ตาบอด และเดินไม่ได้ นิ้วกุด บางรายใส่ชุดนักเรียน เป็นต้น เข้ามาทำงานหารายได้ในราชอาณาจักรไทย และนำเอารายได้กลับประเทศ บุคคลพวกนี้ บางรายรู้จักกัน บางรายไม่รู้จักกัน โดยการมานั่งขอทานไม่มีการถูกบังคับขู่เข็ญแต่อย่างใด แต่เป็นการกระทำความผิดกฎหมายในประเทศไทย ซึ่งทำให้ภาพลักษณ์ในประเทศไทย เกิดความเสียหาย และเป็นภัยต่อความมั่นคง และถ้าไม่มีการกวดขันเข้มงวดจะก่อให้เกิดอาชญากรรมรูปแบบแก๊งขอทานชาวจีนเข้ามาจำนวนมากขึ้น หรืออาจจะเป็นองค์กรอาชญากรรมได้ โดยอาศัยบุคคลสัญชาติไทยที่มีลักษณะนิสัยใจดี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เข้ามาหารายได้ในรูปแบบที่ผิดในประเทศไทย จะพบว่าจากสถิติในรอบเดือนพฤศจิกายน 2566 จะเห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีการจับกุมชาวจีนจำนวน 6 นาย ปรากฏตามข้อมูลดังนี้

ภาพที่ 1 สถิติในรอบเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ จับกุมชาวจีน จำนวน ๖ นาย

จากประเด็นปัญหาและข้อพิจารณาในข้างต้นจะเห็นได้ว่าตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จำเป็นต้องมีการกวดขันและคัดกรองบุคคลสัญชาติจีนในการพิจารณามากขึ้น เพราะบางกลุ่มชาวจีนเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อประกอบอาชีพขอทาน โดยตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๒ ซึ่งนำมา

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

บังคับใช้กฎหมายในการคัดกรองบุคคลสัญชาติจีนดังกล่าวและสัมภาษณ์ชาวจีนในประเด็นคำถามว่าเข้ามาในราชอาณาจักรไทยด้วยวัตถุประสงค์ใด มีปัจจัยยังชีพหรือไม่ มีตัวแทนทางกลับหรือไม่ เป็นต้น ประกอบการพิจารณาเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อไม่ให้บุคคลสัญชาติจีนเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรและเข้ามากระทำความผิดในราชอาณาจักรไทยและกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันการกระทำความผิดของบุคคลสัญชาติจีนที่เข้ามาประกอบอาชีพขอทานในประเทศไทย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองในการคัดกรองแก๊งขอทานชาวจีนตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของตำรวจตรวจคนเข้าเมืองในการคัดกรองแก๊งขอทานชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษามาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ศึกษากรณี ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองคัดกรองแก๊งขอทานชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง ในห้วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยการนำเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อกฎหมาย และแนวคิด นำมาสรุป เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการคัดกรองแก๊งขอทานชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง

แนวคิดและงานวิจัยที่ศึกษา

นำแนวคิดของ (McLeroy, Bibeau, Steckler, & Glanz, 1988) ซึ่งเป็นแนวคิดทางนิเวศวิทยาเชิงสังคมทั้ง ๕ ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับระหว่างบุคคล ระดับองค์กรหรือสถาบัน ระดับชุมชน และระดับสังคม เป็นต้นมาปรับประยุกต์เข้ากับปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในบุคคลและสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคล ที่ก่อให้เกิดการประกอบอาชีพขอทาน นำมาสู่การกระทำ ความผิดของแก๊งชาวจีนที่เข้ามาในราชอาณาจักร

วรรณิ ตั้งแสวภาคย์ (2543) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของแรงงานผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติชาวมลายู ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า แรงงานข้ามชาติ สัญชาติพม่าที่มีการย้ายถิ่นฐานเข้ามาพำนักในประเทศไทย มีรายปัจจัยที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทย ตัวอย่างเช่น รายได้ การศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ และประสบการณ์การย้ายถิ่น เป็นต้น สิ่งต่างนี้ จะเห็นได้ว่า แรงงานย้ายถิ่นที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยต้องการมีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีโอกาสที่ดีกว่าที่อยู่ในถิ่นฐานเดิมที่พำนัก สามารถหารายได้ ในการประกอบอาชีพในประเทศไทย และเสาะแสวงหาถิ่นที่อยู่ในการพำนักในประเทศไทย เพื่อตั้งหลักในการประกอบอาชีพ

ศิริพิมพ์ ศรีบัลลังก์ (2555) ศึกษาเรื่อง “การทำให้แรงงานข้ามชาติเป็นปัญหาความมั่นคง: ศึกษากรณีแรงงานพม่าในไทย” ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการขั้นตอนแรงงานข้ามชาติเป็นภัยคุกคาม และปัญหาความมั่นคงของรัฐบาลไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีผลกระทบหลายด้าน ตัวอย่างเช่น การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ เป็นต้น สิ่งที่เห็นได้ชัดเจนคือการจ้างงาน ซึ่งมีอัตราค่าแรงที่ต่ำ ทำให้มีโอกาสดูจ้าง จะเลือกแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า มากกว่าไทย เพื่อลดต้นทุน ค่าใช้จ่ายลง ก่อให้เกิดปัญหาให้คนไทย ขาดโอกาสทำงาน และอัตราการว่างงานสูงขึ้น กระทบไปในส่วนเศรษฐกิจตามลำดับ รัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดนโยบาย และบังคับใช้กฎหมายในการจัดการปัญหาแรงงานที่เข้ามาในประเทศไทย และป้องกันปราบปรามแรงงานข้ามชาติที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเรื่องความมั่นคงระดับประเทศ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเสถียรภาพของประเทศไทย

เปรมมา สัตยาวิฑูพิงศ์ (2546) ศึกษาเรื่อง “แรงงานรับจ้างชาวจีนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ พ.ศ. 2425-2492” ผลการศึกษาพบว่า ในห้วงประมาณปี พ.ศ. 2425-2492 ดังกล่าว รัฐบาลไทยกับรัฐบาลจีนได้มีการเปิดเส้นทางการค้าขายเป็นครั้งแรก ทำให้เกิดปรากฏการณ์แรงงานชาวจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยกันเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาความมั่นคง

ระหว่างรัฐบาลทั้งสองประเทศและพบการกระทำความผิดและปัญหาต่างๆ รัฐบาลไทยจึงออกนโยบายบายเพื่อลดบทบาทแรงงานจีนที่เข้ามาทำงานไทย และปัจจัยนี้ทำให้แรงงานไทยมีบทบาทในการทำงานมากขึ้น

กุสุมา รัตนวิจิตร (2560) ศึกษาเรื่อง“ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีความผิดฐานลักลอบขนคนเข้าเมือง” ผลการศึกษาพบว่า ในส่วนพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ยังต้องมีการลงรายละเอียดในบางมาตราให้มีรายละเอียดมากขึ้นเพื่อสอดคล้องและปรับให้เข้ากับปัจจุบัน เนื่องจากพฤติการณ์ของบุคคลกระทำความผิดมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการกระทำความผิด และบางรูปแบบการกระทำความผิดยังไม่มียละเอียดในมาตรา ของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองในการบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

ภัทรพร ภัทรพงศ์สินธุ์ (2551) ศึกษาเรื่อง “การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย : ศึกษากรณีด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ” ผลการศึกษาพบว่า ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองต้องมีการใช้ดุลยพินิจในการตรวจคัดกรองคนต่างด้าวที่จะเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยมีการสัมภาษณ์ประกอบกับการนำพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาพิจารณาว่าจะให้คนต่างด้าวเข้ามาหรือปฏิเสธคนต่างด้าวไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องมีความชำนาญเป็นอย่างมาก และต้องเกิดจากการทำงานที่มีการสะสมประสบการณ์ในการใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา หากปฏิเสธคนต่างด้าว มีโอกาสที่ถูกร้องเรียนได้ และมีโอกาสที่จะมีบทลงโทษต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่ปฏิเสธต่างด้าวรายนั้น จึงต้องใช้ดุลยพินิจให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร

วัฒนา ธรรมลังกา (2563) “บริบทและเงื่อนไขการยุติการเป็นขอทาน:กรณีศึกษาในกรุงเทพมหานคร”ผลการศึกษาพบว่า เหตุปัจจัยที่มาประกอบให้กลายเป็นขอทานมีหลักแนวคิดมาจากนิเวศวิทยาเชิงสังคมทั้ง ๕ ระดับที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เป็นองค์ประกอบร่วมกัน อาทิเช่น สภาพความเป็นอยู่ สภาพจิตใจและร่างกาย สภาพเศรษฐกิจ เป็นต้น ก่อให้เกิดการมาทำงานบิณฑบาตขอทาน ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองต้องนำปัจจัยที่ได้กล่าวขึ้นมาเพื่อปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ผลการศึกษา

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาพบว่า ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปฏิบัติในป้องกันการกระทำความผิด กรณีศึกษา : ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองคัดกรองแก๊งขอทานชาวจีน ที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย ผ่านทางสนามบินดอนเมือง สามารถสังเคราะห์แนวคิดสำคัญได้ ดังนี้

เริ่มต้นในส่วนปัญหา อุปสรรค ที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองตรวจสอบบุคคลสัญชาติจีนที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ผ่านสนามบินดอนเมือง

ในส่วนข้อกฎหมายจะพบว่ากรณีตำรวจตรวจคนเข้าเมือง จะนำพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 มาพิจารณาในการตรวจสอบบุคคลสัญชาติจีนที่ผ่านเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ว่ามีองค์ประกอบครบหลักเกณฑ์ในการตรวจอนุญาตเข้าราชอาณาจักรหรือไม่ ในกรณีที่องค์ประกอบไม่ครบหลักเกณฑ์การตรวจอนุญาตเข้า เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจะปฏิเสธการเข้าเมืองไม่ให้บุคคลนั้นเข้ามาในราชอาณาจักรไทย ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น กล่าวคือ มาตรา 12 อนุ 3 ได้ลงรายละเอียดไว้ดังนี้ “เข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกาย โดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว” ซึ่งรายละเอียดเนื้อหาค่อนข้างกว้างๆ ต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองไปเปิดดูตัวบท ควรระบุชัดเจนไปเลยว่า มีอาชีพอะไรบ้างที่ไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร รูปลักษณะภายนอกของผู้โดยสาร เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองไม่สามารถรับรู้ได้ในบางกรณีว่าจะมาทำงานในราชอาณาจักรหรือไม่ ในกรณีถ้าเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองปฏิเสธผู้โดยสารไม่ให้เข้าราชอาณาจักรตามมาตรา 12 อนุ 3 ถ้าผู้โดยสารร้องเรียนว่าไม่ได้เป็นไปตามมาตรา 12 อนุ 3 มีโอกาส เกิดการฟ้องร้องเป็นคดีได้ เพราะกฎหมายไม่คุ้มครองเจ้าหน้าที่ปฏิบัติเท่าที่ควร เนื่องจากกฎหมาย เกิดขึ้น ใน พ.ศ.๒๕๒๒ ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน วิธีการที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันคือเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจะมีผู้สัมภาษณ์และพิจารณาบุคคลทุกสัญชาติที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ว่าเข้ามาท่องเที่ยว หรือมีจุดประสงค์อื่นแอบแฝงเข้ามาทำงาน ปัญหาที่พบจะพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามามีจำนวนมาก หรือในบางกรณีเครื่องบินเข้ามาในเวลาใกล้เคียงกันทำให้มี

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

นักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถเรียกสุ่มตรวจและสัมภาษณ์บุคคลสัญชาติต่างๆ รวมถึงบุคคลสัญชาติจีนที่เข้ามาประกอบอาชีพขอทานในประเทศไทยได้ทั้งหมด ในการคัดกรองบุคคลเหล่านั้น ในช่วงเวลาขณะนั้น ทำให้บุคคลสัญชาติจีนเข้ามาในราชอาณาจักร และตรวจพบไปประกอบอาชีพขอทานในราชอาณาจักรไทย และในบางกรณีพบว่าบุคคลสัญชาติจีนกลุ่มแก๊งนั้น มีเอกสารมาแสดงให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองครบหลักเกณฑ์ ยกตัวอย่างเช่น มีเงินติดตัวครบตามเกณฑ์ มีการจองโรงแรม มีแผนการท่องเที่ยว มีตั๋วขากลับของสายการบิน เป็นต้น สิ่งนี้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองก็ไม่สามารถปฏิเสธได้ ซึ่งในเวลาต่อมาบุคคลสัญชาติจีนกลุ่มเหล่านี้ได้เข้าไปกระทำความผิดในราชอาณาจักร จากการศึกษาจาก กุสุมา รัตนวิจิตร(2560) ศึกษาเรื่อง “ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีความผิดฐานลักลอบขนคนเข้าเมือง” จะพบว่ยังไม่ได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการปฏิเสธการเข้าเมืองกับบุคคลซึ่งน่าจะเชื่อว่าจะเป็นบุคคลที่จะเข้ามาทำงาน มีแต่ข้อกฎหมายที่ต้องพบการกระทำผิดว่ามีการทำงานในราชอาณาจักรไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้วซึ่งหมายถึงความผิดสำเร็จแล้ว

ดังนั้น จึงมีเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคัดกรองบุคคลสัญชาติจีน ที่จะมาประกอบอาชีพขอทานในราชอาณาจักรไทย ที่จะพิจารณาปฏิเสธบุคคลจีน กลุ่มดังกล่าวไม่อนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักรไทย โดยการใช้ตำหนิรูปพรรณสัณฐาน และตรวจสอบรูปแบบการกระทำความผิดในเหตุการณ์ที่พบการกระทำความผิดบุคคลสัญชาติจีนประกอบอาชีพขอทาน ของคดีก่อนหน้านี้ เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ ไม่ให้กลุ่มบุคคลสัญชาติจีนเข้ามาในราชอาณาจักรยกตัวอย่างกรณีที่เกิดขึ้นในราชอาณาจักร “วันที่ 13 พฤศจิกายน 2566 เวลา 15.30 น. ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลบางพลัด และเจ้าหน้าที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ตรวจพบบุคคลสัญชาติจีน เพศหญิง อายุประมาณวัยกลางคน มาประกอบอาชีพขอทาน อยู่บริเวณห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ย่านปิ่นเกล้า การแต่งกายสวมใส่ชุดนักเรียน ลักษณะรูปร่างหน้าตาที่ใบหน้าจางเป็นแผล และร่างกายบริเวณมือถูกตัดออกทั้งสองข้าง เมื่อตำรวจท้องที่ทำการตรวจสอบพบว่า พบธนบัตรจำนวนมาก และทำการสอบถามพูดเป็นคำไม่ได้คล้ายเป็นใบเพื่อเรียกคะแนนความสงสารจากคนที่ผ่านไปมา” จะเห็นได้ว่าบุคคลสัญชาติจีน เพศหญิง เข้ามาทำงานประกอบอาชีพขอทานอย่างชัดเจน สังเกตได้จากตรวจพบธนบัตรจำนวนมากในตัวบุคคลสัญชาติจีน รายนั้น และพบการกระทำความผิดคล้ายๆ ลักษณะนี้ ในหลายจุดของกรุงเทพมหานคร

ในส่วนความมั่นคงกรณีที่บุคคลสัญชาติจีนเข้ามาประกอบอาชีพขอทาน หรือประกอบอาชีพอื่นๆเป็นกระบวนการที่เป็นภัยความมั่นคง การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลทั้งสองประเทศ เพราะกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นบุคคลที่กระทำความผิดกฎหมายในราชอาณาจักรไทย ที่ห้ามคนต่างชาติมาประกอบอาชีพโดยไม่ได้รับอนุญาต จากรัฐบาล และเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ กล่าวคือมาหารายได้ในราชอาณาจักร และจะพบได้ว่า ถ้าไม่มีการเข้มงวดกวดขันมีโอกาที่จะพบรูปแบบการกระทำความผิดใหม่ๆเข้ามาในราชอาณาจักร กลุ่มบุคคลเหล่านี้เข้ามาประกอบอาชีพได้ มีโอกาที่จะประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายในราชอาณาจักรไทย เนื่องจากพฤติการณ์บุคคลสัญชาติจีน จะมีโอกาส รวมกลุ่มกัน พำนักรอาศัย และก่อให้เกิดกระบวนการในการกระทำความผิด หรือการเข้ามาของบุคคลสัญชาติจีน จะเข้ามา และทำงานในราชอาณาจักรไทย ทำให้อัตราการจ้างงานของคนไทยลดลง และก่อให้เกิดภาวะคนไทยตกงาน และการนำเงินที่ใช้หมุนเวียนออกนอกประเทศ ทำให้มีผลกระทบด้านเศรษฐกิจได้

อภิปรายผล

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามีสิ่งบ่งชี้ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสนามบินดอนเมืองต้องพิจารณาและใช้ดุลยพินิจในการปฏิเสธบุคคลดังกล่าว สัญชาติจีน เพศหญิง รายนี้ กล่าวคือลักษณะทางกายภาพ ภายนอกที่มีรูปพรรณสัณฐานลักษณะที่ถูกน้ำกรดราดที่ใบหน้าจางเป็นแผล ไม่สามารถสื่อสารเป็นภาษาไทยได้ และไม่สามารถเดินเองได้ในบางราย เนื่องจากมีความพิการทางร่างกาย ทำให้ต้องมีบุคคลอื่นช่วย พยุงร่างกาย หรือในบางกรณีต้องมีคนอำนวยความสะดวกพามาถึงจุดต่างๆ เพื่อประกอบอาชีพขอทาน เพื่อไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักรต่อไป สิ่งเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจึงต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ และเรียนรู้สถานการณ์ใหม่ๆ ตลอดเวลาเพื่อให้รู้ทันกระบวนการกระทำความผิดรูปแบบใหม่ในราชอาณาจักร เพราะบางกรณีพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ไม่ครอบคลุมในรายละเอียด เกิดช่องว่างทางกฎหมายที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจในการตรวจเข้าบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) 2567

Received: 10/01/2024, Revised: 06/02/2024, Accepted: 27/02/2024

ปฏิเสธไม่อนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่รับผิดชอบสนามบินดอนเมือง เปรียบเสมือนเป็นหน้าด่านอากาศ ในการพิจารณาบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักร จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดในการคัดกรองบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักร จึงต้องมีความพร้อม และเรียนรู้สถานการณ์ต่างๆ เพื่อลดโอกาสบุคคลที่จะเข้ามากระทำความผิดในราชอาณาจักร

ข้อเสนอแนะ

1. เห็นควรให้เพิ่มรายละเอียดในการปฏิเสธคนเข้าเมือง ของพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 12 อนุ 3 ปัจจุบัน มาตรา 12 ห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้เข้ามาในราชอาณาจักร
2. เข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกาย โดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว เนื่องจากมาตรา 12 อนุ 3 ก่อนข้างมีรายละเอียดเนื้อหากว้างๆ ไม่ครอบคลุม ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยได้นำมาตรา 12 อนุ 3 มาพิจารณาในการปฏิเสธบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักร จึงเห็นควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองสามารถบันทึกให้เหตุผลว่า “เหตุผลของตำรวจตรวจคนเข้าเมือง” เพื่อให้ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองมีอำนาจกว้างๆ ในการปฏิเสธบุคคลเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่ต้องให้บุคคลที่เดินทางเข้ามาโต้แย้ง เนื่องจากกฎหมายให้อำนาจกับเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ว่าทำไมถึงไม่สามารถเข้ามามีราชอาณาจักรได้ แล้วค่อยมาขยายความว่าพิจารณาดุลยพินิจจากในส่วนตัวให้ผู้บังคับบัญชาทราบ
3. เห็นควรให้รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับความมั่นคงระหว่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญ เพิ่มข้อกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ ให้มีความเข้มงวด เพิ่มบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิด ที่ต้องการเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งเสริมคนในประเทศให้มีรายได้ และช่วยกันทำให้ประเทศมีเศรษฐกิจที่ดี ลดอาชญากรรมทั้งในและระหว่างประเทศ โดยให้ประชาชน คอยสอดส่องดูแล ถ้าพบการกระทำความผิดให้ดำเนินการแจ้งเจ้าหน้าที่ให้ทราบ เพื่อได้ดำเนินการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- PPTV Online. (2566). แฉ “ขอตานจีน” เรือนบังหน้า เปลี่ยนวิสัยอยู่ไทยนานขึ้น. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1/210858>
- กุสุมา รัตนวิจิตร. (2560). ปัญหาทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ศึกษากรณีความผิดฐานลักลอบขนคนเข้าเมือง. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 13(12), 94-101.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2566). กัน จอมพลัง พาจับหญิงจีนวัย 40 อพ แต่งชุด นร.นั่งขอตานหน้าห้างฯ. สืบค้นเมื่อ 19 พฤศจิกายน 2566, จาก <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/2741891>
- เปรมมา สัตยาวิมพงค์. (2546). แรงงานรับจ้างชาวจีนในกรุงเทพฯ ตั้งแต่ พ.ศ. 2425-2492. (ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ภัทรพร ภัทรพงศ์สินธุ์. (2551). การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองกับคนต่างด้าวที่เดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย: ศึกษากรณีด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ. (ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วรรณิ ตั้งเสาวภาคย์. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของแรงงานผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติชาวพม่า ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- วัฒนา ธรรมลังกา. (2563). บริบทและเงื่อนไขการยุติการเป็นขอตาน: กรณีศึกษาในกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ศิพิมพ์ ศรีบัลลังก์. (2555). การทำให้แรงงานข้ามชาติเป็นปัญหาความมั่นคง: ศึกษากรณีแรงงานพม่าในไทย. (ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).